

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال دوم
تاریخ چاپ ۱۳۸۸/۸/۱۷

۸۸۶

شماره چاپ

۳۶۸

شماره ثبت

یک شوری

طرح اصلاح بند «ل» ماده (۶۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات
شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵

طرح شورای عالی استانها

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: شوراها و امور داخلی کشور

فرعی: فرهنگی

اداره کل قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۸۸/۱۹۴۸۷/ش/ع/الف

تاریخ: ۱۳۸۸/۷/۲۰

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً به پیوست طرح اصلاح بند «ل» ماده (۶۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ که در بیست و چهارمین اجلاس عمومی مورخ ۱۳۸۸/۷/۹ شورای عالی استانها با اکثریت آراء به تصویب رسیده است، ارسال می شود. خواهشمند است دستور فرمایید به استناد اصل یکصد و دوم قانون اساسی و بند (۳) ماده (۷۸) مکرر (۲) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات بعدی و ماده (۱۴۰) آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی ضمن اعلام وصول در سیر مراحل تصویب مجلس شورای اسلامی قرار گیرد.

مهدی چمران

رئیس شورای عالی استانها

کشور ایران یکی از پایگاههای فرهنگی و تمدنی معتبر دنیا به شمار می‌رود. اقوام ایرانی که در قالب روستاها و عشایر شکل یافته‌اند، منبع سرشار دانش و تکنیک‌های محلی و بومی هستند و سالهای متمادی نسبت به نگهداری و پاسداشت آن کوشش و تلاش نموده‌اند و اکنون نیز در تمامی تار و پود زندگی آنان کاربردی و نهادینه شده است. این دانش اگر چه محلی است، لیکن در عرصه کشور جزء سرمایه‌های ملی محسوب می‌شود و دولت باید در این خصوص نقش حمایتی ویژه‌ای را ایفاء نماید.

قوانین و مقررات ایران در خصوص قواعد حاکم بر دانش سنتی بسیار فقیر است. البته مقررات مندرج در کنوانسیونها و معاهدات بین‌المللی که دولت ایران به آن ملحق شده است نظیر کنوانسیون مبارزه با بیابان‌زدایی، پروتکل ایمنی زیستی، معاهده بین‌المللی منابع ژنتیکی گیاهی برای غذا و کشاورزی و ... مقرراتی را به دانش سنتی اختصاص داده است.

اما این امر نیز با ابهامات و سؤالات حقوقی عدیده‌ای مانند این‌که آیا دولت می‌تواند رأساً آئین‌نامه‌های اجرایی کنوانسیونهای بین‌المللی در خصوص حمایت بین‌المللی از دانش بومی و سنتی را تهیه و تصویب کند مواجه می‌باشد.

نتیجتاً در حال حاضر اکثر تعهدات ناشی از این کنوانسیونهای بین‌المللی در عرصه ملی اجرایی نشده است و زمینه اجرایی شدن آنها فراهم نگردیده است. قانون تشکیل انجمن ده و دهبانی در سال ۱۳۵۴ در خصوص مستندسازی دانش بومی و سنتی به تصویب رسیده است. در فصل چهارم قانون مذکور حقوق و وظایف انجمن ده به تفصیل بیان گردیده است. بند(۱۱) ماده(۲۷) تحت عنوان حقوق و وظایف انجمن ده، اهتمام در تنظیم جغرافیای تاریخ و شناسنامه ده، جمع‌آوری قصه‌ها، افسانه‌ها، رسوم، سنتها، شعر و آهنگ‌های محلی یا استفاده از پتانسیل شورای روستا و مساعی با خانه فرهنگ روستایی دانسته است.

با تصویب قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری در سال ۱۳۶۱ انجمنهای ده صریحاً اعتبار و کارکرد خود را از دست داده‌اند. ماده(۲۶) قانون اخیرالذکر در ذیل وظایف شورای اسلامی ده با تنظیم شناسنامه ده بند(۱) و تشویق اهالی ده به ایجاد کارهای دستی و صنایع روستایی بند(۵) رویکرد ضعیف‌تری را نسبت به انجمن ده در خصوص دانش سنتی و فرهنگ مردم (فولکلور) ارائه می‌دهد. اما بند(۵) ماده(۲۷) در زمره وظایف شورای اسلامی

بخش و اهتمام در تنظیم جغرافیایی تاریخی و شناسنامه دهات که به گونه ای برگرفته از بند(۱۱) ماده(۲۷) قانون وظایف انجمن ده بوده را بیان می‌دارد.

مع الوصف قانون اخیرالذکر نیز در سال ۱۳۷۵ با تصویب قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران فسخ گردید.

متأسفانه در ماده(۶۸) قانون مذکور نیز که به وظایف شوراهای اسلامی روستایی پرداخته است اثری از آنچه که به عنوان حفظ دانش سنتی در قوانین پیشین آمده بود مشاهده نمی‌شود. قطعاً این موضوع یکی از نقایص قانون شوراهای اسلامی است.

طرح اصلاح بند «ل» ماده(۶۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات

شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵

ماده واحده - بند(ل) ماده(۶۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن به صورت زیر اصلاح می‌شود:

ل - فراهم نمودن زمینه مشارکت و جلب همکاری مردم در جهت ایجاد و توسعه نهادهای مدنی، کتابخانه و مراکز فرهنگی، بهبود و ارتقاء فرهنگی اقشار مختلف به ویژه جوانان و بانوان و برنامه ریزی در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، سوادآموزی، تهیه جغرافیای تاریخی و شناسنامه روستا و دانش بومی و سایر امور با هماهنگی مراجع ذی ربط.

سوابق

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱
(بازعایت تغییرات بعدی)

ماده ۱- ...

ماده ۶۸ - وظایف و اختیارات شورای اسلامی روستا عبارت است از:

الف - نظارت و پیگیری ۲ بر حسن اجرای مصوبات ۳ شورای اسلامی روستا.

ب - ارائه پیشنهاد جهت رفع کمبودها، نارسایی ها و نیازها به مقامات ذی ربط.

۱ - به موجب ماده واحده قانون تغییر عنوان اعضاء شوراهای اسلامی روستاهائی که به شهر تبدیل شده اند (مصوب ۱۳۷۸/۵/۱۷):

«نام اعضاء شورای اسلامی روستاهائی که بعد از انتخابات به شهر مبدل شده اند و می شوند به اعضاء شورای اسلامی شهر مبدل و وظیفه شورای اسلامی شهر را دارا هستند.»

۲ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «و پیگیری» اضافه گردید.

۳ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «مصوبات» جایگزین عبارت «تصمیم های» گردید.

مقامات مذکور موظف به بررسی پیشنهادهای و ارائه پاسخ، حداکثر ظرف مدت دوماه، به شما هستند. در صورت عدم ارائه پاسخ در موعد مقرر، مراتب برای پیگیری قساتونی به اطلاع مقامات مافوق می‌رسد. ۴

ج - تشکیل گردهمایی عمومی جهت ارائه گزارش کار و دریافت پیشنهادهای و پاسخ به سؤالات و جلب مشارکت و خودیاری مردم برای پیشبرد امور روستا حداقل دو بار در سال و با پانزده روز اعلام قبلی. ۵

د - تبیین و توجیه سیاست‌های دولت و تشویق و ترغیب روستائیان جهت اجرای سیاست‌های مذکور.

ه - نظارت و پیگیری اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی اختصاص یافته به روستا.
و - همکاری با مسوولان ذیربط برای احداث، اداره، نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات عمومی، اقتصادی، اجتماعی و رفاهی مورد نیاز روستا در حدود امکانات.

۴ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:

ب - بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسائیهای موجود در روستا و تهیه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی و عملی در این زمینه‌ها و ارائه آن به مقامات مسوول ذیربط

۵ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:

ج - جلب مشارکت و خودیاری مردم و همکاری با مسوولین اجرائی وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که در ارتباط با روستا فعالیت می‌کنند و ایجاد تسهیلات لازم جهت پیشبرد امور آنها.

۶ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:

ط - ایجاد زمینه مناسب جهت اجراء مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و تأمین بهداشت محیط.

۷ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۲/۲۷ عبارت «حسب درخواست» بخشدار «اضافه گردید.

۸ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:

ل - جلب مشارکت و همکاری عمومی در انجام امور فرهنگی و دینی

۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بندهای فوق الحاق گردید.

۱۴ - ماده ۶۸ مکرر الحاقی ۱۳۸۲/۷/۶

ز - کمک‌رسانی و امداد در مواقع بحرانی و اضطراری مانند جنگ و وقوع حوادث غیر مترقبه و نیز کمک به مستمندان و خانواده‌های بی‌سرپرست با استفاده از خودیاری‌های محلی.

ح - تلاش برای رفع اختلافات افراد و محلات و حکمیت میان آن‌ها.

ط - پیگیری شکایات اهالی روستا از ادارات حوزه مربوط از طریق مقامات مسؤول.^۶

ی - همکاری با نیروهای انتظامی جهت برقراری امنیت و نظم عمومی حسب درخواست بخشدار.^۷

ک - ایجاد زمینه مناسب و جلب مشارکت عمومی در جهت اجرای فعالیت‌های تولیدی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی.

ل - فراهم‌نمودن زمینه مشارکت و جلب همکاری مردم در جهت ایجاد و توسعه‌نهادهای مدنی، کتابخانه و مراکز فرهنگی، بهبود و ارتقای فرهنگی اقشار مختلف به ویژه جوانان و بانوان و برنامه‌ریزی در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمراتی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، سوادآموزی و سایر امور با موافقت و هماهنگی مراجع ذی‌ربط.^۸

م - انتخاب فردی ذیصلاح به سمت دهیار برای مدت چهار سال بر اساس آیین‌نامه مربوط و معرفی به بخشدار جهت صدور حکم.

تیسره - عزل دهیار با رأی اکثریت اعضاء شورای اسلامی روستا بر اساس آیین‌نامه مربوط انجام می‌شود و به بخشدار جهت صدور حکم عزل اعلام می‌گردد.

ن - ایجاد زمینه مناسب برای توسعه اشتغال و جلب مشارکت‌های عمومی در جهت گسترش فعالیتهای تولیدی.^۹

س - مشارکت در تهیه طرحهای هادی روستا و بهسازی بافتنهای فرسوده و ضوابط و مقررات ساخت و ساز.^{۱۰}

ع - نظارت بر حسن اجرای مقررات مربوط به حفاظت و بهسازی محیط زیست روستا و بهره‌برداری از منابع طبیعی و جلوگیری از فرسایش خاک و حفظ عمران، مزارع، باغها، مراتع، جنگل‌ها، محدوده‌های زیست محیطی، احیاء و لایروبی قنات و نهرهای متروکه و ارائه طرح و

پیشنهاد در این زمینه‌ها به شورای بخش. ۱۱

ف - بررسی برنامه‌های پیشنهادی ارگانهای اجرایی در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از نظر تطبیق با ضرورت‌های موجود در حوزه انتخابیه شورا و ارائه گزارش نارسایی‌ها به شورای مافوق و مراجع اجرایی ذی‌ربط. ۱۲

ص - نظارت بر حفظ و نگهداری تأسیسات عمومی و عمرانی و اسوال و دارایی‌های روستا. ۱۳

ماده ۶۸ مکرر - هر تیره از عشایر کوچ رو کشور با حداقل بیست خانوار در حکم روستا (ده) بوده و شورای عشایری با وظایف و اختیارات شورای روستا در آن تیره تشکیل می‌گردد. شورای عشایری مذکور در زمان تشکیل شورای بخش محل استقرار خود همانند شورای روستا مشارکت خواهد داشت.

همکاری در امور مربوط به دام، مرتع و کوچ جزو وظایف شورای عشایری خواهد بود. ۱۴

ماده ۶۹ - ...

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ ثبت: ۱۳۸۹ / ۷ / ۲۷

شماره ثبت: ۷۴۵

شماره دفتر کل: ۲۷۶۴

شماره شناسه: ۱

صفحه: ۹

دایره چاپ و تکثیر